

AB ile Ticarete Yeni Dönem: Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması

Avrupa Birliği ("AB"), yeşil dönüşümün bir parçası olan Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması ("SKDM") ile "karbon kaçağı" riskini önlemeyi hedeflemekte ve AB üyesi olmayan ticaret ortaklarına önemli yükümlülükler getirmektedir. Türkiye'nin, AB ile ticaret hacmi de göz önüne alındığında, SKDM'den en çok etkilenen ülkeler arasında olacağı öngörülmektedir.¹ Bu yazımızda, SKDM'nin ortaya çıkış sebepleri ve hedeflerini, işleyişini ve Türkiye'ye olası etkilerini inceledik.

1. SKDM'nin Ortaya Çıkışı ve Hedefleri

Son yıllarda karbon emisyonuna bağlı küresel ısınma ve bundan kaynaklanan iklim değişikliğine karşı dünya genelinde sürdürülebilir bir ekonomiye geçiş için önlemler alınmakta, ekonomik düzen yeniden tasarlanmaktadır. Geleneksel noktada, döngüsel bir ekonomiyi ve fosil yakıtlara bağıllığın azaltılması ile yenilenebilir enerjiye geçişi öngören "yeşil dönüşüm" hedefi, dünya ekonomisinin neredeyse tüm aktörleri tarafından benimsenmektedir.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ("BMİDÇS"), Kyoto Protokolü, Paris Anlaşması gibi uluslararası düzenlemeler, iklim değişikliği ile mücadele doğrultusunda özellikle sera gazı emisyonlarının aşamalı olarak azaltılması için tedbirler öngörmekte ve taraf devletleri bu doğrultuda politikalar üretmeye teşvik etmektedir. Bu doğrultuda adımlar atmakta olan AB, 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı Avrupa Yeşil Mutabakatı² ile 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koymuştur. Mutabakat kapsamında 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarının 1990 yılına kıyasla %55 oranında azaltılması hedefi doğrultusunda hazırlanan "55'e Uyum Paketi"³ (*Fit for 55 Package*) ile SKDM'nin de arasında olduğu bir dizi yasa teklifi ortaya konmuştur.

Esas olarak SKDM, AB'de 2005 yılından beri uygulanan ve AB üreticilerinin karbon salınımlarına belirli bir kota getiren ve üst sınırın aşılması halinde yüksek cezaların verildiği, ayrıca sertifikalara bağlanan bu kotaların kullanılmayan kısmının ticaretinin yapılmasını öngören Emisyon Ticaret Sistemi⁴ ("ETS") gibi uygulamaların AB üreticileri nezdinde oluşturduğu ek mali yükümlülüklerin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. SKDM ile, AB üreticilerine yapılan uygulamaların, iklim politikalarının AB'ye kıyasla daha esnek olduğu veya ETS'nin uygulanmadığı AB dışındaki ülkelere sirayet ettirilmesi ve dolayısıyla "karbon kaçağı" riskinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.⁵

¹ Avrupa Komisyonu, Etki Değerlendirmesi Raporu, 14 Nisan 2021, s. 66. bkz.: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0643>

² https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

³ <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/>

⁴ https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_en

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_21_3661

AB'de uygulanan ETS uygulamasının bir tamamlayıcısı ve uzantısı olarak AB'ye ihracat yapan üreticilere uygulanmak üzere 1 Ekim 2023'te yürürlüğe girmesi öngörülen SKDM ile üretim sürecinde yoğun karbon salınımına neden olan belirli ürünlerin AB'ye ihraç edilmesi halinde, ihracatçılara ilgili ürünlerdeki karbon salınımları oranında ek maliyetler yansıtılması öngörülmektedir. Böylelikle, üretim sürecinde meydana getirdikleri karbon salınımı doğrultusunda ek mali yükümlülükler ile karşılaşan AB üreticilerinin, AB dışı ülkelerde bu tür yükümlülüklerle maruz kalmaksızın üretilen ve AB'ye ihraç edilen ürünler karşısında dezavantajlı konuma düşmesinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.⁶ Öte yandan, AB dışındaki ülkelerde halihazırda ETS sistemi veya ETS sistemi ile entegre şekilde karbon fiyatlandırması uygulanmakta ise, söz konusu ülkelere ihraç edilen ürünler SKDM'den muaf tutulmuştur.

SKDM uygulamasının kapsamı ilk aşamada yüksek karbon salınımı meydana getiren demir-çelik, alüminyum, çimento, gübre ve elektrik için öngörülmüş olmakla birlikte, ileriki dönemde Avrupa Komisyonu bu listenin genişletilmesine ihtiyaç olup olmayacağını değerlendirecektir.⁷

2. SKDM'nin İşleyişi

1 Ekim 2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olan SKDM için AB ile ticaretin aksamaması amacıyla ilk aşamada 31 Aralık 2025 tarihine kadar bir geçiş dönemi öngörülmektedir.⁸ Söz konusu geçiş döneminde AB'ye ihracat yapan ve yukarıda anılan ürünlerin üretimini yapan üreticilere karbon salınımlarının ölçümü, raporlanması ve sertifikalandırılması için süre tanınmakta ve firmalar karbon salınımlarının azaltılması yönünde gerekli iyileştirmelerin yapılması doğrultusunda teşvik edilmektedir. Diğer bir deyişle, 2026 yılına kadar AB'ye ihracat yapan üreticiler nezdinde herhangi bir mali yükümlülük doğması öngörülmemekte, yalnızca karbon salınımlarını raporlama yükümlülükleri söz konusu olmaktadır.⁹

Geçiş dönemi boyunca ihracatçıların, üç ayda bir AB'ye ihraç edilen ürünlerde gömülü doğrudan ve dolaylı karbon oranlarını ve üretim yaptıkları ülkede ödedikleri karbon fiyatlandırmalarını Avrupa Komisyonu'na bildirmekle yükümlü olacakları öngörülmektedir.

Geçiş döneminin sona ermesiyle birlikte ise AB'ye ancak her AB üyesi devlet tarafından belirlenen yetkili kuruluş tarafından yetkilendirilen beyan sahipleri tarafından ihracat yapabilecektir. Bir yetkili kuruluş tarafından yapılan yetkilendirme tüm AB üyesi devletler tarafından tanınacaktır. Yetkili kuruluşlar, ihracatçıların yetkilendirmesi sürecini yürütürken her AB üyesi devlet, yetkili beyan sahiplerine (ihracatçılara) SKDM sertifikası satabilecektir. Avrupa Komisyonu, sertifikalandırılan yetkili beyan sahipleri için bir elektronik sicil kuracak ve sertifikalandırılan yetkili beyan sahiplerinin bu sicile kaydolmasını sağlayacaktır. İlk kez 2027 yılında 2026 yılına ilişkin olarak uygulanmak üzere, yetkilendirilmiş ihracatçılar, her yıl 31 Mayıs'a kadar (i) bir önceki yıl için AB'ye ihraç ettikleri ürünlerin ton veya megawatt cinsinden toplamını, (ii) söz konusu ürünlerdeki karbon emisyon miktarını ve (iii) karbon emisyonlarına karşılık gelen SKDM sertifika sayısını beyan etmekle yükümlü olacaklardır. SKDM sertifikalarının fiyatı, ETS kapsamındaki haftalık ortalama açık artırma fiyatlarına bağlı olarak hesaplanacak ve ihracatçılar kendi ülkelerinde ödemiş oldukları karbon fiyatlandırmasından dolayı SKDM sertifikası sayısında azaltma talep edebileceklerdir.

Türkiye gibi AB'ye üye olmayan ülkelere kurulmuş ihracatçılar söz konusu başvuru ve bildirimleri, ihracatçılar adına hareket eden ve SKDM kapsamındaki başvuru ve bildirim yükümlülüklerini ihracatçılar adına yerine getiren dolaylı gümrük temsilcileri (*indirect customs representatives*) aracılığıyla yapacaktır.

Her yıl 1 Temmuz'da Avrupa Komisyonu, bir önceki takvim yılından önceki yıl içinde satın alınan ve SKDM sicilinde yetkili bir SKDM beyan sahibinin hesabında kalan tüm SKDM sertifikalarını iptal edecektir. SKDM sertifikalarının bu şekilde iptali herhangi bir tazminata sebebiyet vermeyecektir.

⁶ <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/ab-sinirda-karbon-duzenleme-mekanizmasi>

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_21_3661

⁸ <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/avrupa-yesil-mutabakati>

⁹ <https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/summary.do?id=1741126&t=d&l=en>

3. SKDM'nin Türkiye'ye Olası Etkileri

Ticaret Bakanlığı verilerine göre, 2022 yılında Türkiye'nin toplam ihracatının %40,6'sı AB ülkelerine gerçekleşmiştir.¹⁰ Yüksek ticaret hacmi ve özellikle demir-çelik, alüminyum, çimento ve gübre sektörlerinde Türkiye'nin ihracat payının oldukça yüksek olması¹¹ nedeniyle Türkiye, SKDM'den en çok etkilenecek ülkeler arasında yer almaktadır. SKDM uyarınca karbon salınımı kriterlerinin karşılanması, dolayısıyla SKDM'nin AB-Türkiye ticaretinde bir engele dönüşmemesi için gerekli aksiyonların alınması, Türkiye'nin AB pazarındaki yerini koruması için büyük bir önem arz etmektedir.

Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında Türkiye'nin ilk adımı, Cumhurbaşkanı Genelgesi¹² ile eylem planının hazırlanmasına yönelik açıklamalar olmuştur. Bu doğrultuda Ticaret Bakanlığı'nca yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı ("Eylem Planı")¹³, yeşil yatırımların Türkiye'ye çekilmesi için ilgili tüm politika alanlarında yeşil dönüşümün desteklenmesini içeren bir "yol haritası" olup, 9 ana başlık altındaki 32 hedefi gerçekleştirmeye yönelik 81 eylemi içermektedir. Bu Eylem Planı'nın "Sınırdaki Karbon Düzenlemesi" başlığı altında SKDM'nin, Türkiye-AB ticareti üzerindeki etkilerinin sınırlandırılmasına yönelik çalışmalar öngörülmektedir. Buna göre, SKDM dikkate alınarak bir "ulusal karbon fiyatlandırma mekanizması" oluşturulması, SKDM karşısında sektörler üzerinde oluşacak ilave maliyetlere yönelik destek mekanizmalarının değerlendirilmesi ve sera gazı emisyonlarının izlenmesi ve belgelendirilmesine yönelik teknik destek sağlanması, SKDM'ye uyum yolunda atılacak adımlar arasında sayılmaktadır.

Bunun yanında, çalışmaları halen sürmekte olan "Taslak İklim Kanunu"¹⁴ ile Türkiye'nin 2053 net sıfır hedefi doğrultusunda, düşük karbonlu bir ekonomik modele geçişin adımları atılmaktadır. Bu kapsamda, bir "Emisyon Ticaret Sistemi" kurularak ülke çapındaki sera gazı emisyonlarının maliyet etkin ve ölçülebilir, raporlanabilir ve doğrulanabilir bir biçimde azaltılması hedeflenmektedir. Ayrıca SKDM ile paralel olarak "karbon kaçışı riskinin gözetilmesi", Taslak İklim Kanunu'nda sayılan ilkeler arasında yer almaktadır.

SKDM'ye ilişkin olarak Türkiye'nin pozisyonu açısından önemli bir doküman olan "Avrupa Birliği'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Etki Analizi Çerçevesinde Ülke Görüşü" ("Ülke Görüşü")¹⁵ 2020 yılında Avrupa Komisyonu ile paylaşılmıştır. Türkiye'nin AB'nin Gümrük Birliği ortağı olması ve dolayısıyla üçüncü ülkelerden ayrılan farklı konumu sebebiyle Türkiye'ye danışma yükümlülüğünün de hatırlatıldığı Ülke Görüşü'nde Türkiye, AB'nin 1/95 Sayılı Ortaklık Konseyi Kararı ("Gümrük Birliği Kararı")¹⁶ başta olmak üzere, Türkiye – Avrupa Kömür Çelik Topluluğu Serbest Ticaret Anlaşması¹⁷ ve 1/98 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı'ndan¹⁸ doğan yükümlülüklerine dikkat çekmiştir. Özellikle Gümrük Birliği Kararı uyarınca taraflara getirilen "yeni ithalat ve ihracat vergileri ile eş etkili vergi ve resimleri uygulamaya koymaktan kaçınma"

¹⁰ <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/avrupa-birligi/yani-basimizdaki-dev-pazar-avrupa-birligi>

¹¹ Türkiye İhracatçılar Meclisi, İhracat 2022 Raporu, s. 144. bkz: https://tim.org.tr/files/downloads/Strateji_Raporlari/TIM%20I%CC%87hracat%20Raporu%202022.pdf

¹² 16 Temmuz 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planına ilişkin 2021/15 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi.

¹³ <https://ticaret.gov.tr/data/640f220d13b8761b449ccb42/YESIL%20MUTABAKAT%20Eylem%20Plan%C4%B1.pdf>

¹⁴ <https://pmturkiye.csb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/12/Taslak-Iklim-Kanunu-1.pdf>

¹⁵ Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı, Avrupa Birliği'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Etki Analizi Çerçevesinde Ülke Görüşü, 6 Nisan 2020.

¹⁶ https://ticaret.gov.tr/data/5f901d8813b8760d9ce54aeb/AB%20S%C4%B1n%C4%B1rda%20Karbon%20D%C3%BCzenleme%20Mekanizmas%C4%B1n%20Etki%20Analizi-%C3%9Clike%20G%C3%B6r%C3%BC%5%9F%C3%BC_Ek_Turkey%20Views%20on%20CBA.pdf

¹⁷ Gümrük Birliğinin Son Döneminin Uygulanmaya Konmasına İlişkin 1/95 sayılı Türkiye-AT Ortaklık Konseyi Kararı. <https://www.mfa.gov.tr/1-95-sayili-ortaklik-konseyi-karari-gumruk-birligi-karari.tr.mfa>

¹⁸ 25 Temmuz 1996 tarihli Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Kömür Çelik Topluluğu Arasında AKÇT'yi Kuran Andlaşmanın Yetki Alanına Giren Ürünlerin Ticareti ile İlgili Anlaşma. https://www.ab.gov.tr/turkiye-avrupa-komur-ve-celik-toplulugu-serbest-ticaret-anlasmasi_118.html

¹⁸ Tarım Ürünlerinin Ticaret Rejimine İlişkin 25 Şubat 1998 Tarihli ve 1/ 98 Sayılı Ortaklık Konseyi Kararı. https://www.ab.gov.tr/files/ardb/evt/2_turkiye_ab_iliskileri/2_1_ortaklik_iliskileri/2_1_3_ortaklik_konseyi_kararlari_2000e_kadar/1998_1_98_okk_tr.pdf

yükümlülüğüne dikkat çekilerek, SKDM'nin ek gümrük vergileri öngörmesi durumunda bu yükümlülüğün ihlalinin gündeme geleceği vurgulanmıştır.

İkili anlaşmaların yanı sıra SKDM'nin, BMİDÇS, Paris Sözleşmesi ve Dünya Ticaret Örgütünün çok taraflı düzenlemeleri ile uygun hale getirilmesi gerekliliği üzerinde de durulmaktadır. Zira anılan uluslararası düzenlemelerde yer alan "ortak ancak farklılaşmış sorumluluklar ve göreceli kabiliyetler" (*common but differentiated responsibilities and respective capabilities*) ilkesi gereği sera gazı emisyonlarının azaltılması için, ülkelerin kalkınma önceliklerinin ve özel koşullarının göz önüne alınması gerekmektedir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde düşük karbonlu finansman ve teknolojiye olan erişimin kısıtlı olmasının, AB'nin tek taraflı düzenlemesi olan SKDM ile ticaret engelleri yaratma riskini beraberinde getirdiğine dikkat çekilmektedir.

4. Sonuç

SKDM, AB'nin yeşil dönüşüm kapsamında getirdiği düzenlemeler arasında, AB üyesi olmayan ülkeleri de bu konuda harekete geçmeye teşvik eden bir düzenleme olması açısından önem arz etmektedir. AB ile ticari ilişkilerini korumak isteyen ticaret ortaklarının, SKDM'ye uyum sağlamak adına üretim zincirlerini yeniden yapılandırması ve gerekli karbon emisyonu izleme/belgelendirme sistemlerinin kurulması için harekete geçmesi gerekmektedir.

Türkiye-AB ticari ilişkileri açısından önem arz eden bir husus ise, Ülke Görüşü'nde de dikkat çekildiği üzere, SKDM'nin getireceği mali yükümlülüklerin Gümrük Birliği Kararı kapsamındaki düzenlemeler ile uyumlu hale getirilmesidir. Bu doğrultuda SKDM'nin, uzun zamandır gündemde olan "gümrük birliğinin güncellenmesi" açısından iyi bir fırsat oluşturabileceği de öngörülmektedir. SKDM, Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefine ulaşmasında da önemli bir rol oynayacaktır.

A New Era for Trade with the EU: Carbon Border Adjustment Mechanism

The European Union ("EU") aims to prevent the risk of "carbon leakage" with the Carbon Border Adjustment Mechanism ("CBAM"), which is part of the green transformation, and imposes significant obligations on non-EU trading partners. Türkiye is projected to be among the countries which will be prominently affected by the CBAM, given the substantial trading volume with the EU.¹ In this article, we review the reasons and objectives behind the CBAM and its functioning, as well as its potential impacts on Türkiye.

1. Origins and Objectives of the CBAM

In recent years, all actors of the global economy have been taking measures worldwide to facilitate transition towards a sustainable economy in response to global warming and climate change caused by carbon emissions and economic landscape is evolving accordingly. Nowadays, all actors adopt the goal of "green transition", which envisions a circular economy and a reduction in dependency on fossil fuels and transition to renewable energy.

International regulations such as the United Nations Framework Convention on Climate Change ("UNFCCC"), Kyoto Protocol and Paris Agreement stipulate measures for combatting climate change, particularly by gradually reducing greenhouse gas emissions, and encourage the member states to develop policies in line with these objectives. The EU, which is taking steps in this regard, has set the goal of becoming the first climate-neutral continent by 2050 with the European Green Deal² introduced on 11 December 2019. As part of the Deal, the EU have introduced a series of legislative proposals, including the "Fit for 55 Package"³, which aims to achieve 55% reduction in greenhouse gas emissions by 2030 compared to 1990 levels, along with the CBAM.

CBAM primarily emerged as a result of the additional financial burdens imposed on EU manufacturers due to practices such as Emission Trading System ("ETS")⁴ in place in the EU since 2005, which sets certain quotas on carbon emissions of EU manufacturers and imposes high penalties for exceeding such quotas and also allows for the trade of the excess portions of these quota allocations through certificates. CBAM aims to prevent risk of "carbon leakage" by extending the practices applied to EU manufacturers to non-EU manufacturers, which are based in countries where climate policies are more flexible compared to the EU or where ETS is not implemented.⁵

¹ European Commission, Impact Assessment Report, 14 April 2021, p. 66. See: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0643>

² https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

³ <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/>

⁴ https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets_en

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_21_3661

As a complementary and additional measure to the ETS implemented in the EU, CBAM is expected to become effective on 1 October 2023 to be applied to the manufacturers exporting to the EU and to impose additional costs on goods with intense carbon emissions exported to the EU in proportion to the carbon emission associated with such goods in their production process. Thus, the aim is to prevent EU manufacturers who are subject to additional financial obligations in line with the carbon emissions during the production process from falling into a disadvantageous position compared to the goods manufactured in non-EU countries and exported to the EU without being subject to such obligations.⁶ However, exports from non-EU countries where the ETS system or a carbon pricing mechanism integrated into the ETS system is applied, are excluded from the CBAM.

Although the scope of the CBAM includes sectors with high carbon emission, such as iron and steel, aluminum, cement, fertilizer and electricity, European Commission will, in the future, evaluate whether there will be a need to expand this list.⁷

2. Functioning of the CBAM

CBAM will become effective as of 1 October 2023 and the EU has foreseen a transition period until 31 December 2025 to reduce CBAM's disruptive impacts on trade with the EU.⁸ During this transition period, manufacturers exporting to the EU and manufacturing the foregoing goods will have the opportunity to measure, report and certify their carbon emissions and be encouraged to make necessary improvements towards reducing their carbon emissions. In other words, manufacturers exporting to the EU will not be facing any financial obligations until 2026, however will be under the obligation to report their carbon emissions.⁹

During the transition period, the exporters will be under the obligation to notify the European Commission of the quarterly rates of direct and indirect carbon embedded in goods exported to the EU and carbon price paid in the country of origin.

After the transition period, only declarants authorized by the competent authority designated by each EU member state will be permitted to export to the EU. An authorization made by a competent authority of a member state will be recognized by all EU member states. While competent authorities will perform the authorization process of the exporters, each EU member state will be able to sell CBAM certificates to the authorized declarants (exporters). The European Commission will establish an electronic register for the certified authorized declarants and ensure their enrollment in this register. Starting in 2027 (for the year 2026), authorized exporters will have to declare by 31st of May each year: (i) the total quantity of goods exported to the EU in the preceding year, in tons or megawatts, (ii) the carbon emissions embedded in those goods, and (iii) the number of CBAM certificates corresponding to their carbon emissions. The price of CBAM certificates will be calculated based on the weekly average of the auction prices in the ETS and exporters may request for a reduction in the number of CBAM certificates due to the carbon pricing they have paid in their respective countries.

Exporters established in a non-EU member country, such as Türkiye, will make such applications and notifications through indirect customs representatives who will act on behalf of the exporters and fulfill the application and notification obligations under the CBAM.

On 1 July each year, the European Commission will cancel all CBAM certificates that were purchased during the year before the previous calendar year and remained in the account of the authorized CBAM declarant in the CBAM registry. Such cancellation of CBAM certificates will not result in any compensation.

⁶ <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/ab-sinirda-karbon-duzenleme-mekanizmasi>

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_21_3661

⁸ <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/avrupa-yesil-mutabakati>

⁹ <https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/summary.do?id=1741126&t=d&l=en>

3. Potential Impacts of the CBAM on Türkiye

According to the data from the Ministry of Trade, 40.6% of Türkiye's total export in 2022 was made to EU countries.¹⁰ Türkiye is among the countries that will be the most affected by the CBAM due to its high export volume, especially in the iron and steel, aluminum, cement and fertilizer sectors.¹¹ Taking the necessary actions to meet the carbon emission criteria under the CBAM, and ensuring that the CBAM does not become a barrier to EU-Türkiye trade relationship, is crucial for Türkiye to maintain its place in the EU market.

Türkiye's initial step as part of the European Green Deal was the announcement of the preparation of an action plan through a Presidential Circular.¹² In this regard, the Green Deal Action Plan ("Action Plan")¹³ published by the Ministry of Trade constitutes a "roadmap" to support green transition in all relevant policy areas to attract green investments to Türkiye, and includes 81 actions to achieve 32 targets under 9 key topics. "Carbon Border Adjustment" section of this Action Plan, sets out number of actions to limit the impacts of the CBAM on Türkiye-EU trade relationship. As such, establishing a "national carbon pricing mechanism" by taking the CBAM into account, evaluation of developing support mechanisms for additional costs to be incurred by the sectors due to the CBAM, and providing technical support for monitoring and certification of greenhouse gas emissions are considered among the steps to be taken towards compliance with the CBAM.

In addition, the "Draft Climate Law"¹⁴ which is currently undergoing the drafting process, aims for a transition to a low-carbon economic model in line with Türkiye's 2053 net zero target. Within this framework, the objective is to establish an "Emission Trading System" to enable cost-effective reduction of greenhouse gas emission nationwide in a measurable, reportable and verifiable manner. Furthermore, in parallel with the CBAM, "monitoring the risk of carbon leakage" is among the principles included in the Draft Climate Law.

In 2020, Türkiye shared "The Views of the Government of Türkiye on the Carbon Border Adjustment Mechanism within the Framework of the Inception Impact Assessment" (the "Views of the Government")¹⁵, which is an important document in terms of providing insights into Türkiye's position regarding the CBAM, with the European Commission. In the Views of the Government, Türkiye highlighted the EU's obligations under the Association Council Decision 1/95 ("Customs Union Decision")¹⁶, alongside the Free Trade Agreement between Türkiye and the European Coal and Steel Community¹⁷ and Association Council Decision 1/98¹⁸ and also the EU's obligation to consult Türkiye due to its distinct position as a Customs Union partner of the EU, distinguishing it from third countries. Türkiye, in particular, emphasized the obligation to "refrain from introducing new customs duties on imports and exports or any charges of an

¹⁰ <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/avrupa-birligi/yani-basimizdaki-dev-pazar-avrupa-birligi>

¹¹ Turkish Exporters Assembly, Export 2022 Report, p. 144. See: https://tim.org.tr/files/downloads/Strateji_Raporlari/TIM%20I%CC%87hracat%20Raporu%202022.pdf

¹² Presidential Decree No. 2021/15 on the Green Deal Action Plan, published in the Official Gazette dated 16 July 2021.

¹³ <https://ticaret.gov.tr/data/640f220d13b8761b449ccb42/YESIL%20MUTABAKAT%20Eylem%20Plan%C4%B1.pdf>

¹⁴ <https://pmturkiye.csb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/12/Taslak-Iklim-Kanunu-1.pdf>

¹⁵ Ministry of Trade of the Republic of Türkiye, The Views of the Government of Türkiye on the Carbon Border Adjustment Mechanism within the Framework of the Inception Impact Assessment, 6 April 2020. https://ticaret.gov.tr/data/5f901d8813b8760d9ce54aeb/AB%20S%C4%B1n%C4%B1rda%20Karbon%20D%C3%BCzenleme%20Mekanizmas%C4%B1%20Etki%20Analizi-%C3%9Clike%20G%C3%B6r%C3%BC%C5%9F%C3%BC_Ek_Türkiye%20Views%20on%20CBA.pdf.pdf

¹⁶ Decision No 1/95 of the EC-Türkiye Association Council of 22 December 1995 on implementing the final phase of the Customs Union. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A21996D0213%2801%29>

¹⁷ Agreement between the European Coal and Steel Community and the Republic of Türkiye on trade in products covered by the Treaty establishing the European Coal and Steel Community. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A21996A0907%2801%29>

¹⁸ Decision No 1/98 of the EC-Türkiye Association Council of 25 February 1998 on the Trade Regime for Agricultural Products. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?toc=OJ:L:1998:086:TOC&uri=uriserv:OJ.L.1998.086.01.0001.01.ENG>

equivalent effect" imposed on the parties under the Customs Union Decision, as well as the violation of this obligation if the CBAM includes additional customs duties.

In addition to bilateral agreements, Türkiye also highlighted the need to align the CBAM with the UNFCCC, Paris Agreement and the multilateral regulations of the World Trade Organization. In fact, as per the principle of "common but differentiated responsibilities and respective capabilities" outlined in the aforementioned international regulations, it is necessary to consider the countries' development priorities and special circumstances for reducing greenhouse gas emissions. Türkiye particularly emphasized that the limited access to low-carbon finance and technology in developing countries poses the risk of constituting trade barriers through unilateral action of the EU, the CBAM.

4. Conclusion

CBAM has a significant importance among the regulations introduced by the EU as part of its green transition, as it serves as an incentive for non-EU countries to take necessary steps in this regard. Trading partners, in order to maintain their trading relations with the EU, are required to undertake measures such as restructuring their production chains and establishing adequate systems for monitoring and certifying carbon emissions to ensure compliance with the CBAM.

Another important issue in terms on Türkiye-EU trade relations, as highlighted in the Views of the Government, is the need to align the financial obligations introduced by the CBAM with the regulations under the Customs Union Decision. In this respect, CBAM is also seen as an opportunity for the long-debated "update of the customs union". CBAM will also play a crucial role in Türkiye's achievement of its 2053 net zero emissions target.

Elif Dilek Yılmaz
Avukat/Associate

Ege İrem Yenmez
Avukat/Associate

Ekin Ece Özgürdal
Stajyer Avukat/
Legal Intern

[Çakmak Avukatlık Ortaklığı](#)

www.cakmak.av.tr

This information is provided for your convenience and does not constitute legal advice. It is prepared for the general information of our clients and interested persons. This should not be acted upon in any specific situation without appropriate legal advice and it may include links to websites other than the website.

Çakmak Avukatlık Ortaklığı has no responsibility for any websites other than its own and does not endorse the information, content, presentation or accuracy or make any warranty, express or implied, regarding any other website.

This information is protected by copyright and may not be reproduced or translated without the prior written permission of Çakmak Avukatlık Ortaklığı.

Bu doküman müvekkillerimize ve ilgili diğer kişilere genel bilgi sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu doküman kapsamında sağlanan bilgiler hukuki tavsiye olarak kabul edilemez. Herhangi bir durum için özel olarak bir hukuki tavsiye almaksızın yalnızca bu dokümanda yer alan bilgiler dikkate alınarak işlem yapılmamalıdır.

Bu doküman web sitemiz dışındaki web sitelerine bağlantılar içerebilir. Çakmak Avukatlık Ortaklığı'nın kendi web sitesi dışındaki web sitelerine ilişkin hiçbir sorumluluğu yoktur ve diğer web sitelerinde yer alan bilgi, içerik veya sunumların doğruluğunu onaylamaz veya bunlar hakkında açık veya zımni herhangi bir garanti vermez.

Bu doküman ve içeriği telif hakkı ile korunmaktadır ve Çakmak Avukatlık Ortaklığı'nın önceden yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz veya tercüme edilemez.